

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15014738	CPI Plurilingüe dos Dices	Rois	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Educación plástica, visual e audiovisual	1º ESO	3	105

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	11
4.2. Materiais e recursos didácticos	12
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	12
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	12
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	13
6. Medidas de atención á diversidade	13
7.1. Concreción dos elementos transversais	13
7.2. Actividades complementarias	14
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	15
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	16
9. Outros apartados	16

1. Introducción

Esta materia impártese en todos os centros de Secundaria de Galicia, xa que forma parte da etapa obrigatoria, polo que ten unha gran importancia como substrato dunha curiosidade e interese futuros polas distintas manifestacións plásticas. Para moitos alumnos, 1º da ESO é a súa primeira experiencia con certas técnicas gráfico-plásticas, ferramentas e procedementos. Tamén cun profesor especialista da materia, polo que é necesario que lles sirvamos de estímulo e os motivemos para despertar a súa creatividade, sen prexuízos nen vergoña, ó mostrar o seu proceso creativo e o traballo plástico finalizado ao resto do alumnado e aos docentes.

A educación artística é unha actividade imprescindible no desenvolvemento das persoas. A experimentación coas artes plásticas, visuais e audiovisuais fomenta a exploración e coñecementos propios e promove a imaxinación así como a capacidade para crear respostas múltiples, en linguaxes propios, a diferentes necesidades. Así mesmo a actividade artística implica un grao alto de interacción co grupo onde o traballo propio e alleo, individual e en grupo, serven para fomentar o debate e aprender a aprender.

O estudo da imaxe nos diferentes medios (a súa historia, as tipoloxías, as técnicas de creación, etc.) convértese nun dos fíos principais da materia de Educación Plástica, Visual e Audiovisual. Foméntase a experimentación e a creación de imaxes bidimensionais e tridimensionais en diferentes medios de xeito que o alumnado tome contacto con técnicas e medios tradicionais así como cos medios tecnolóxicos e dixitais, explorando as cualidades expresivas da cada un deles.

Preténdese que, partindo dunha base común de conceptos, o alumnado traballe e experimente co emprego das diferentes linguaxes visuais e audiovisuais realizando as súas propias producións plásticas e audiovisuais.

É imprescindible que o alumnado adquira os coñecementos e as destrezas básicas para afrontar a análise crítica da imaxe visual e audiovisual como elemento de comunicación. Esta materia colabora amplamente no fomento do espírito crítico do alumnado ante as imaxes con diferentes funcións comunicativas e moi especialmente ante a imaxe publicitaria.

A materia impártese nos cursos de primeiro e terceiro da ESO e dá continuidade á educación artística recibida polo alumnado nas etapas anteriores, facilitándolle ao alumnado: seguir aprofundando no coñecemento, interpretación e valoración crítica das imaxes en todas as súas funcións; potenciar o coñecemento e o respecto polo patrimonio cultural e artístico e a súa posta en valor; poñer en práctica da expresividade propia mediante a realización de producións individuais e colectivas.

A materia está deseñada a partir de oito obxectivos que saen dos obxectivos xerais da etapa e das competencias que configuran o perfil de saída do alumnado ao termo do ensino básico, en especial dos descritores da competencia en conciencia e expresión culturais, aos que se engaden aspectos relacionados coa comunicación verbal, a dixitalización, a convivencia democrática, a interculturalidade ou a creatividade. A materia ten un enfoque eminentemente práctico o que leva a que o alumnado se inicie na produción artística sen necesidade de dominar as técnicas nin os recursos, e que vaia adquirindo estes coñecementos en función das necesidades derivadas da súa propia produción.

Os criterios de avaliación e os contidos da materia articúlanse en catro bloques. O primeiro leva por título «Patrimonio artístico e cultural» e inclúe contidos relativos aos xéneros artísticos e ás manifestacións culturais máis destacadas. O segundo, denominado «Elementos formais da imaxe e da linguaxe visual. A expresión gráfica», abrangue os elementos, principios e conceptos que se poñen en práctica nas distintas manifestacións artísticas e culturais como forma de expresión. O terceiro bloque, «Expresión gráfico-plástica e técnica: fundamentos e procedementos», comprende tanto os procedementos gráfico-plásticos como as distintas operacións técnicas ademais dos factores e as etapas do proceso creativo e unha introdución aos sistemas de representación máis importantes. Inclúese tamén unha introdución á xeometría plana e aos sistemas de representación. Por último, o bloque «Imaxe e comunicación visual e audiovisual» incorpora os contidos relacionados coas linguaxes, as finalidades, os contextos, as funcións e os formatos da comunicación visual e audiovisual.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Comprender a importancia que tiveron no desenvolvemento do ser humano algúns exemplos seleccionados das distintas manifestacións culturais e artísticas, amosando interese polo patrimonio como parte da propia cultura, para entender como se converten no testemuño dos valores e das convicións de cada persoa e da sociedade no seu conxunto, e para recoñecer a necesidade da súa protección e da súa conservación.	1	3			3	1-2		1
OBX2 - Explicar as producións plásticas, visuais e audiovisuais propias, comparándoas coas dos seus iguais e con algunhas das que conforman o patrimonio cultural e artístico, xustificando as opinións e tendo en conta o progreso desde a intención ata a realización, para valorar o intercambio, as experiencias compartidas e o diálogo intercultural, así como para superar estereotipos.	1				1-3	1-3		1-3
OBX3 - Analizar diferentes propostas plásticas, visuais e audiovisuais, amosando respecto e desenvolvendo a capacidade de observación e interiorización da experiencia e da satisfacción estética, para enriquecer a cultura artística individual e alimentar o imaxinario propio.	1-2			1	4	1-3		2
OBX4 - Explorar as técnicas, as linguaxes e as intencións de diferentes producións culturais e artísticas, analizando, de forma aberta e respectuosa tanto o proceso como o produto final, a súa recepción e o seu contexto, para descubrir as posibilidades que ofrecen como fonte xeradora de ideas e respostas.	2	3		1-2	3	3		2
OBX5 - Realizar producións artísticas individuais ou colectivas con creatividade e imaxinación, seleccionando e aplicando ferramentas, técnicas e soportes en función da intencionalidade, para expresar a visión do mundo, as emocións e os sentimentos propios, así como para mellorar a capacidade de comunicación e desenvolver a reflexión crítica e a autoconfianza.	2				1-3-4	3		3-4
OBX6 - Apropriarse das referencias culturais e artísticas da contorna, identificando as súas singularidades, para enriquecer as creacións propias e desenvolver a identidade persoal, cultural e social.	2			1	3	1		3
OBX7 - Aplicar as técnicas, os recursos e as convencións principais das linguaxes artísticas, incorporando de forma creativa as posibilidades que ofrecen as tecnoloxías, para as integrar e enriquecer o deseño e a realización dun proxecto artístico.	2-3		3	1-5		1-3		4

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX8 - Compartir producións e manifestacións artísticas, adaptando o proxecto á intención e ás características do público destinatario, para valorar distintas oportunidades de desenvolvemento persoal.	1		2-3	3	3-5		3	4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Os elementos visuais. A exploración visual do entorno	O punto, a liña, o plano e as texturas. Texturas e materiais. Crear formas 2D con procedementos gráficos.	15	15	X		
2	A linguaxe do debuxo técnico	Realizar os trazados xeométricos básicos. Debuxar polígonos inscritos na circunferencia.	15	15	X		
3	A linguaxe visual	Analizar mensaxes visuais, elaborar imaxes mesturando técnicas.	15	15		X	
4	A cor e o volume	A luz e cor como elementos expresivos fundamentais na arte. A cor, expresividade da cor, o círculo cromático. O claroscuro.	15	15		X	
5	A representación do espazo	Debuxar as vistas dun obxecto sinxelo. A isometría e a perspectiva cabaleira	10	15		X	
6	A composición bidimensional	Debuxar ritmos e composicións modulares	15	15			X
7	Imaxe e tecnoloxía	Fotografía e cine. Tipos de planos. Comprender e facer o storyboard dunha película.	15	15			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Os elementos visuais. A exploración visual do entorno	15

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
-------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Recoñecer os trazos particulares de diversas técnicas e linguaxes gráficos e visuais, así como os seus procesos e os resultados en función dos contextos sociais, históricos, xeográficos e tecnolóxicos, procurando e analizando a información con interese e eficacia.	Grao mínimo de consecución do 50%	PE	40
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA2.1 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións culturais e artísticas.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA2.2 - Expresar ideas e sentimentos en diferentes producións plásticas e visuais a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA2.3 - Realizar diferentes tipos de producións artísticas individuais ou colectivas, integrando racionalidade, empatía e sensibilidade, e seleccionando as técnicas e os soportes adecuados ao propósito.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA2.4 - Desenvolver producións e manifestacións artísticas cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA2.5 - Utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións propias.	Grao mínimo de consecución do 50%		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A linguaxe visual como forma de comunicación. - Elementos básicos da linguaxe visual: o punto, a liña e o plano. Calidades expresivas e comunicativas. - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en dúas dimensións. Técnicas secas e húmidas. O seu uso na arte e as súas características expresivas.

UD	Título da UD	Duración
2	A linguaxe do debuxo técnico	15

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Grao mínimo de consecución do 50%	PE	40
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Grao mínimo de consecución do 50%	TI	60
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.	Grao mínimo de consecución do 50%		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Introducción á xeometría plana. Trazados xeométricos básicos. Introducción aos sistemas de representación: vistas diédricas.

UD	Título da UD	Duración
3	A linguaxe visual	15

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións propias.	Grao mínimo de consecución do 50%	PE	40
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Grao mínimo de consecución do 50%		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA1.1 - Recoñecer os factores históricos e sociais que rodean as producións plásticas, visuais e audiovisuais máis relevantes, así como a súa función e a súa finalidade, con interese e respecto, desde unha perspectiva de xénero.	Grao mínimo de consecución do 50%	TI	60
CA1.2 - Valorar a importancia da conservación do patrimonio cultural e artístico universal e galego a través do coñecemento e a análise guiada de obras de arte.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA1.3 - Describir propostas plásticas, visuais e audiovisuais de diversos tipos e épocas, analízalas con curiosidade e respecto desde unha perspectiva de xénero.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA1.4 - Entender a súa pertenza a un contexto cultural concreto, a través da análise dos aspectos formais e dos factores sociais que determinan diversas producións culturais e artísticas actuais.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA1.5 - Analizar, de forma guiada, diversas producións artísticas, incluídas as propias e as dos seus iguais, desenvolvendo con interese unha mirada estética cara ao mundo e respectando a diversidade das expresións culturais.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA2.4 - Desenvolver producións e manifestacións artísticas cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Grao mínimo de consecución do 50%		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Os xéneros artísticos máis destacados. - Manifestacións culturais e artísticas máis importantes, incluídas as contemporáneas e as pertencentes ao patrimonio local: os seus aspectos formais e a súa relación co contexto histórico. - Elementos de configuración visual: forma, cor e textura. Conceptos e posibilidades expresivas. - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en dúas dimensións. Técnicas secas e húmidas. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en tres dimensións. O seu uso na arte e as súas características expresivas.

UD	Título da UD	Duración
4	A cor e o volume	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Grao mínimo de consecución do 50%	PE	40
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Grao mínimo de consecución do 50%	TI	60
CA3.3 - Experimentar con distintas técnicas bidimensionais e tridimensionais na xeración de mensaxes propias, amosando iniciativa no emprego de linguaxes, materiais, soportes e ferramentas.	Grao mínimo de consecución do 50%		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en tres dimensións. O seu uso na arte e as súas características expresivas.

UD	Título da UD	Duración
5	A representación do espacio	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.	Grao mínimo de consecución do 50%	PE	40
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Grao mínimo de consecución do 50%	TI	60
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Grao mínimo de consecución do 50%		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en tres dimensións. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - Introducción á xeometría plana. Trazados xeométricos básicos. Introducción aos sistemas de representación: vistas diédricas.

UD	Título da UD	Duración
6	A composicion bidimensional	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Recoñecer os factores históricos e sociais que rodean as producións visuais e audiovisuais máis relevantes, así como a súa función e a súa finalidade.	Grao mínimo de consecución do 50%	PE	40
CA4.2 - Recoñecer os trazos particulares de diversas técnicas e linguaxes visuais e audiovisuais, así como os seus distintos procesos e resultados en función dos contextos sociais, históricos, xeográficos e tecnolóxicos.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA4.3 - Analizar de xeito guiado as especificidades das linguaxes de diferentes producións visuais e audiovisuais.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Grao mínimo de consecución do 50%	TI	60
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.	Grao mínimo de consecución do 50%		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en dúas dimensións. Técnicas secas e húmidas. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - A linguaxe e a comunicación visual. Finalidades: informativa, comunicativa, expresiva e estética. Contextos e funcións.

UD	Título da UD	Duración
7	Imaxe e tecnoloxía	15

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.5 - Desenvolver producións e manifestacións visuais cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Grao mínimo de consecución do 50%	PE	60
CA4.6 - Recoñecer os usos e as funcións das producións e das manifestacións artísticas, cunha actitude aberta e con interese por coñecer a súa importancia na sociedade.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA3.2 - Expresar conceptos, ideas e sentimentos en diferentes producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, a través da experimentación con diversas ferramentas, técnicas e soportes, desenvolvendo a capacidade de comunicación e a reflexión crítica.	Grao mínimo de consecución do 50%	TI	40
CA3.4 - Desenvolver producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, cunha intención previa, de forma individual ou colectiva.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA3.5 - Expor os procesos de elaboración e o resultado final de producións gráfico-plásticas, tanto artísticas como técnicas, realizadas de forma individual ou colectiva, recoñecendo os erros, procurando as solucións e as estratexias máis adecuadas para as mellorar.	Grao mínimo de consecución do 50%		
CA4.4 - Utilizar con creatividade referencias culturais e artísticas da contorna na elaboración de producións propias.	Grao mínimo de consecución do 50%		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Técnicas básicas de expresión gráfico-plástica en tres dimensións. O seu uso na arte e as súas características expresivas. - Introducción á xeometría plana. Trazados xeométricos básicos. Introducción aos sistemas de representación: vistas diédricas. - Imaxe fixa, secuencial e en movemento. Características, orixe e evolución. O cómic, a fotografía e os formatos dixitais.

4.1. Concrecións metodolóxicas

En xeral a metodoloxía baséase nunha aprendizaxe entre iguais, aprendizaxe social e creativa, sen esquecer o modelo discursivo/expositivo, a aprendizaxe cooperativo, a experiencial e o traballo por tarefas e por proxectos.

Os principios metodolóxicos: Actividade e experimentación, participación e persoalización, avaliación formativa.

Agrupamento: Tarefas individuais e agrupamentos flexibles se fora necesario.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Materiais e recursos educación plástica, visual e audiovisual

Os materiais serán de moitos tipos: trazadores, pinturas e soportes diversos (lapis, ceras, tizas, pinceis, papeis, caderno, etc). A prensa como recurso didáctico (xornais, revistas), como libro de texto dixital utilízase Edixgal, ademais de outros exemplares en soporte físico cos que conta a biblioteca da aula, aproveitaremos tamén para facer leturas outros libros da biblioteca do centro. Tamén se usarán medios audiovisuais (o alumnado conta con ordenador), e en caso necesario poderemos contar coa aula de informática e con outros medios informáticos (TIC).

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Realizarase a principio de curso unha avaliación inicial para comprobar os nivel co que contan os alumnos e co que podemos contar, para a partir de aí crear aprendizaxes significativas.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	15	15	15	15	10	15	15	100
Proba escrita	40	40	40	40	40	40	60	43
Táboa de indicadores	60	60	60	60	60	60	40	57

Criterios de cualificación:

Os criterios de cualificación empregados serán os seguintes:

- Probas escritas (un exame por cada trimestre). Contarán un 40% da nota.
- Traballos realizados na clase (produccións de cada un dos traballos a realizar dentro da aula). Contarán cun peso dun 50% da nota.
- Observación e análise do traballo dos/das alumnos/as (interese mostrada na asignatura, demostración da aplicación das diferentes técnicas explicadas na clase, participación nas tarefas, etc.). Contará cun peso dun 10% da nota.

A cualificación global da asignatura será unha media aritmética de cada un dos trimestres.

Criterios de recuperación:

Cada avaliación terá unha recuperación que se realizará no seguinte trimestre, salvo a recuperación da terceira avaliación, que se realizará na proba final de xuño.

O alumnado que teña algunha avaliación non superada, examinarase delas nunha proba final no mes de xuño, salvo que a cualificación obtida nunha das avaliacións sexa de 4 e a media aritmética das tres avaliacións resulte maior ou igual a 5. Neste caso o/a alumno/a terá superada a materia.

A nota global de recuperación da avaliación pasará a ser a nota a ter en conta de cara á media de xuño, sempre e cando sexa maior que a cualificación outorgada na correspondente avaliación.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

O alumnado realizará tarefas de repaso adaptándose ó seu informe de avaliación e destinadas a preparar a proba de recuperación.

¿ Cualificación da avaliación final:

A cualificación final obterase a partir do seguinte baremo:

- a. Con un peso del 40% : Proba de recuperación. (P)
- b. Con un peso del 50%: Láminas, exercicios e traballos encomendados ó alumnado nese período. (L)
- c. Con un peso del 10%: Observación e análise do traballo do alumno/a nese período. (T)

Para aprobar la evaluación final la cualificación obtenida: [40% de (P) + 50% de (L) + 10% de (T)]; terá que ser igual ou superior a 5.

6. Medidas de atención á diversidade

MEDIDAS ORDINARIAS.

Grupais. Plantéxase unha metodoloxía basada no traballo colaborativo e en grupos heteroxéneos.

Individuais. Contamos en el aula también con un alumno repetidor, que no había superado la asignatura el curso anterior. Para este repetidor se plantean las siguientes medidas:

Se establecerá un plan de control específico sobre este alumno con el fin de que no vuelva a cometer los mismos errores.

Se incentivará el trabajo personal de este alumno mostrándole sus avances y dificultades para así ayudarle a superar sus dificultades a través de su propio esfuerzo, promoviendo la responsabilidad y el compromiso.

Se plantearán actividades diferentes a las realizadas en año anterior para que no se desmotive.

Para evitar posibles dificultades, en el plan de tutoría entre iguales, será emparejado con un alumno con buen rendimiento académico, con el fin de que pueda ayudarle a superar sus posibles dificultades.

ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO (NEAE)

ALUMNO CON TDAH. O alumno que presenta Trastorno por déficit de atención e hiperactividad, TDAH, necesita unha adaptación de tempos, actividades e metodoloxía específica. No caso deste alumno, el síntoma predominante é a inatención, ou a dificultade para concentrarse e fixar a súa atención. Para atender a este perfil de alumnado, desde esta materia propóñense as seguintes medidas:

Deixaráselle sempre máis tempo para facer os exercicios, tendo en conta que, debido ás súas características, necesitará máis tempo para procesar a información que calquera outro/a alumno/a.

Aas ordes que se lle darán, serán breves, claras e concisas.

Motivaráselle mediante actividades máis divertidas, premiando as condutas positivas.

Controlaranse os estímulos da alumna con TDA sentándoa cerca da profesora, evitando que se distraia. Pódense empregar debuxos ou esquemas para transmitir a información de maneira máis explícita.

Disimularanse tamén os elementos que poidan chamar a súa atención e distraerlle.

Débeselle ensinar a organizar o tempo: pódese precisar de un reloxo que sone regularmente e marque as horas importantes.

As tarefas que se realizarán explicaráselle detenidamente, fraccionando as actividades en pequenos pasos, planificando o traballo e os descansos.

Supervisión de tarefas: crearanse rutinas para toda a aula e estruturarse o funcionamento das clases.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.1 - EDUCACIÓN PARA A CONVIVENCIA	X	X	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.2 - EDUCACIÓN DO CONSUMIDOR	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - EDUCACIÓN PARA A IGUALDADE ENTRE HOMES E MULLERES.	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - EDUCACIÓN MULTICULTURAL	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - EDUCACIÓN AMBIENTAL	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - EDUCACIÓN VIARIA	X	X	X	X	X	X	X

Observacións:

EDUCACIÓN PARA A CONVIVENCIA Contribuirase a desenvolver actitudes de solidariedade, cooperación e respecto ás opinións e formas expresivas alleas a través do traballo en grupo, que se converte, así, noutro dos eixos metodolóxicos e organizativos do traballo na aula. Preténdese educar para a convivencia no pluralismo mediante un esforzo formativo en dúas direccións: .O respecto da autonomía dos demais. .O diálogo como forma de solucionar diferencias. **EDUCACIÓN DO CONSUMIDOR** Preténdese dotar aos alumnos de instrumentos para desenvolverse na sociedade de consumo e que adquiren unha actitude crítica ante as necesidades que se queren crear actualmente a través da publicidade e das películas que presentan unha sociedade baseada no consumismo creando desta xeito unha conciencia de consumidor responsable que se sitúa criticamente ante o consumismo e a publicidade. **EDUCACIÓN PARA A IGUALDADE ENTRE HOMES E MULLERES** Nas actividades de grupo é necesario propiciar o intercambio fluído de papeis entre alumnos e alumnas, contribuíndo así, desde a propia actividade da aula, a establecer unhas relacións máis xustas e equilibradas. **EDUCACIÓN MULTICULTURAL** As características da área permiten o coñecemento e a apreciación das manifestacións artísticas, tanto actuais como doutro tempo, doutras culturas distintas da nosa, tratando de que os alumnos saiban respectalas e valoralas. **EDUCACIÓN AMBIENTAL** Entre os seus obxectivos atópanse os seguintes: .Adquirir experiencias e coñecementos suficientes para ter unha comprensión dos principais problemas. .Desenvolver conciencia de responsabilidade respecto do medio ambiente global. .Desenvolver capacidades e técnicas de relacionarse co medio sen contribuír ó seu deterioro , así como hábitos individuais de protección do medio. **EDUCACIÓN VIARIA** Propón dous obxectivos fundamentais: .Sensibilizar aos alumnos /as sobre os accidentes e outros problemas de circulación. .Adquirir condutas e hábitos de seguridade viaria.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Nadal	Participarase co grupo clase na preparación de elementos decorativos de Nadal.	X		
Día internacional da muller	Participarase desde esta materia ó día internacional da muller, colaborando así co plan de igualdade do centro.		X	
Día das letras galegas	Participarase desde esta materia no día das letras galegas, colaborando así co plan de dinamización lingüística.		X	
Día da paz	Participarase desde a materia no día da paz. Contribuirase así co plan de convivencia.			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
<p>NIVEL 0. Non se aplicou unha metodoloxía didáctica diversa, o que non permitiu chegar a todo o alumnado, non se aplicaron as medidas de atención á diversidade, non houbo un bo clima de de convivencia na aula e houbo nula relación coas familias. NIVEL 1. Aplicouse unha metodoloxía didáctica que permitiu chegar a parte do alumnado, aplicáronse algunhas das medidas de atención á diversidade, houbo un clima de de convivencia na aula correcto e algunha relación coas familias. NIVEL 2. Aplicouse unha metodoloxía didáctica diversa que permitía chegar a gran parte do alumnado, aplicáronse case todas as medidas de atención á diversidade, houbo un clima agradable de de convivencia na aula e unha relación cordial coas familias. NIVEL 3. Aplicouse unha metodoloxía didáctica diversa que permitía chegar a todo o alumnado, aplicáronse todas as medidas de atención á diversidade de forma correcta, houbo bo clima de de convivencia excelente na aula e unha boa relación coas familias maravillosa.</p>
Metodoloxía empregada
<p>NIVEL 0. Non se aplicou unha metodoloxía didáctica diversa, o que non permitiu chegar a todo o alumnado, non se aplicaron as medidas de atención á diversidade, non houbo un bo clima de de convivencia na aula e houbo nula relación coas familias. NIVEL 1. Aplicouse unha metodoloxía didáctica que permitiu chegar a parte do alumnado, aplicáronse algunhas das medidas de atención á diversidade, houbo un clima de de convivencia na aula correcto e algunha relación coas familias. NIVEL 2. Aplicouse unha metodoloxía didáctica diversa que permitía chegar a gran parte do alumnado, aplicáronse case todas as medidas de atención á diversidade, houbo un clima agradable de de convivencia na aula e unha relación cordial coas familias. NIVEL 3. Aplicouse unha metodoloxía didáctica diversa que permitía chegar a todo o alumnado, aplicáronse todas as medidas de atención á diversidade de forma correcta, houbo bo clima de de convivencia excelente na aula e unha boa relación coas familias maravillosa.</p>
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
<p>NIVEL 0. Non se aplicou unha metodoloxía didáctica diversa, o que non permitiu chegar a todo o alumnado, non se aplicaron as medidas de atención á diversidade, non houbo un bo clima de de convivencia na aula e houbo nula relación coas familias. NIVEL 1. Aplicouse unha metodoloxía didáctica que permitiu chegar a parte do alumnado, aplicáronse algunhas das medidas de atención á diversidade, houbo un clima de de convivencia na aula correcto e algunha relación coas familias. NIVEL 2. Aplicouse unha metodoloxía didáctica diversa que permitía chegar a gran parte do alumnado, aplicáronse case todas as medidas de atención á diversidade, houbo un clima agradable de de convivencia na aula e unha relación cordial coas familias. NIVEL 3. Aplicouse unha metodoloxía didáctica diversa que permitía chegar a todo o alumnado, aplicáronse todas as medidas de atención á diversidade de forma correcta, houbo bo clima de de convivencia excelente na aula e unha boa relación coas familias maravillosa.</p>
Medidas de atención á diversidade
<p>NIVEL 0. Non se aplicou unha metodoloxía didáctica diversa, o que non permitiu chegar a todo o alumnado, non se aplicaron as medidas de atención á diversidade, non houbo un bo clima de de convivencia na aula e houbo nula relación coas familias. NIVEL 1. Aplicouse unha metodoloxía didáctica que permitiu chegar a parte do alumnado, aplicáronse algunhas das medidas de atención á diversidade, houbo un clima de de convivencia na aula correcto e algunha relación coas familias. NIVEL 2. Aplicouse unha metodoloxía didáctica diversa que permitía chegar a gran parte do alumnado, aplicáronse case todas as medidas de atención á diversidade, houbo un clima agradable de de convivencia na aula e unha relación cordial coas familias. NIVEL 3. Aplicouse unha metodoloxía didáctica diversa que permitía chegar a todo o alumnado, aplicáronse todas as medidas de atención á diversidade de forma correcta, houbo bo clima de de convivencia excelente na aula e unha boa relación coas familias maravillosa.</p>

Clima de traballo na aula

NIVEL 0. Non se aplicou unha metodoloxía didáctica diversa, o que non permitiu chegar a todo o alumnado, non se aplicaron as medidas de atención á diversidade, non houbo un bo clima de de convivencia na aula e houbo nula relación coas familias. NIVEL 1. Aplicouse unha metodoloxía didáctica que permitiu chegar a parte do alumnado, aplicáronse algunhas das medidas de atención á diversidade, houbo un clima de de convivencia na aula correcto e algunha relación coas familias. NIVEL 2. Aplicouse unha metodoloxía didáctica diversa que permitía chegar a gran parte do alumnado, aplicáronse case todas as medidas de atención á diversidade, houbo un clima agradable de de convivencia na aula e unha relación cordial coas familias. NIVEL 3. Aplicouse unha metodoloxía didáctica diversa que permitía chegar a todo o alumnado, aplicáronse todas as medidas de atención á diversidade de forma correcta, houbo bo clima de de convivencia excelente na aula e unha boa relación coas familias maravillosa.

Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais

NIVEL 0. Non se aplicou unha metodoloxía didáctica diversa, o que non permitiu chegar a todo o alumnado, non se aplicaron as medidas de atención á diversidade, non houbo un bo clima de de convivencia na aula e houbo nula relación coas familias. NIVEL 1. Aplicouse unha metodoloxía didáctica que permitiu chegar a parte do alumnado, aplicáronse algunhas das medidas de atención á diversidade, houbo un clima de de convivencia na aula correcto e algunha relación coas familias. NIVEL 2. Aplicouse unha metodoloxía didáctica diversa que permitía chegar a gran parte do alumnado, aplicáronse case todas as medidas de atención á diversidade, houbo un clima agradable de de convivencia na aula e unha relación cordial coas familias. NIVEL 3. Aplicouse unha metodoloxía didáctica diversa que permitía chegar a todo o alumnado, aplicáronse todas as medidas de atención á diversidade de forma correcta, houbo bo clima de de convivencia excelente na aula e unha boa relación coas familias maravillosa.

Descrición:

Revisión da metodoloxía didáctica, das medidas de atención á diversidade, o clima de convivencia e unha boa relación coas familias.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Ó final do curso, realizarase unha análise da propia programación, para saber as cousas que debemos mellorar. Par isto, utilizarase unha rúbrica con indicadores de logro para avaliar a programación tanto en relación ós resultados obtivos polo alumnado como en relación ó cumprimento da propia programación.

9. Outros apartados